

Wg rozdzielnika.
-----

1. UROCZYSTOŚCI SZKOLNE W DNIU IMIENIN
PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

W dniu 1 lutego przypadają Imieniny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

W związku z tym tradycyjnym zwyczajem będą zorganizowane we wszystkich szkołach uroczystości szkolne ku czci wyraziciela Majestatu Rzeczypospolitej.

Zwracam uwagę wszystkich P.P.Kier. szkół i Nauczycieli kierujących, by uroczystości te były jak najstaranniej zorganizowane, a wywołane przeżycia stały się silną pobudką do działania młodzieży na wzór Dostojnego solenizanta, któremu w tym dniu specjalny hołd składany będzie.

Tam, gdzie to jest możliwe, szkolne uroczystości powinny być poprzedzone nabożeństwem szkolnym.-

2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

Nawiązując do p. 4 i 5 okólnika Inspektoratu z dnia 26.IX.1938r. Nr 2 oraz na podstawie zarządzenia Kuratorium O.S.B.z dnia 23.I.1939r. Nr OWE-28430/38 zawiadamiam, iż Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w okólniku z dnia 14 grudnia 1938 r. za nr II.W.11414/38 w sprawie głównych założeń wychowania fizycznego, zwraca uwagę na właściwą interpretację tych zagadnień i w związku z tym podaje następujące tezy:

- I. Wychowanie fizyczne tworzy jeden ze zrębów jednolitej w swej strukturze szkoły, która ma za zadanie, zgodnie z obowiązującymi statutami dać młodzieży wyrobienie religijno-moralne, narodowo-państwowe, umysłowe i fizyczne.
- II. Wychowanie fizyczne musi być wobec tego przedmiotem stałej troski nie tylko nauczyciela ćwiczeń cielesnych, lecz całego grona nauczycielskiego z lekarzem szkolnym oraz kierownikiem szkoły na czele.
Każdy członek Rady Pedagogicznej /nie tylko nauczyciel ćwiczeń cielesnych/ powinien wywierać swój wpływ, zwracając np. uwagę na należytą postawę ucznia, na odpowiednie wykorzystanie czasu, odpowiednie zachowanie na przerwach między lekcjami, na zajęciach pozalekcyjnych, na należytą organizację wycieczek.
Każdy nauczyciel powinien również w granicach możliwości realizacyjnych troszczyć się o należyte warunki higieniczne życia ucznia. Stosunek każdego nauczyciela do tych zagadnień musi być pozytywny i nacechowany zrozumieniem wazności wychowania fizycznego.
- III. Zgodnie z programem nauczania należy na podstawie zarządzenia Ministra W.R. i O.P. oraz Ministra Spraw Wojskowych z dnia 10 września 1937 r./Dz.Urz.Min.W.R.i O.P. nr 12 z r 1937, poz.369/ podporządkować cele wychowania fizycznego celem przysposobienia młodzieży do obrony kraju.
"Wychowanie fizyczne młodzieży powinno oprzeć się na pierwiastkach tkwiących w ideologii spartańskiej, a więc mieć na celu urabianie mocnego charakteru fizycznego i moralnego hartu oraz naturalnej odporności na przeciwności i ujemne przejawy życiowe," stanowiąc zaś podstawę przysposobienia wojskowego ma na celu "przygotowanie młodzieży do spełnienia tych zadań, jakie stają przed nią w związku z obroną Państwa".
Przez takie postawienie sprawy cele wychowania fizycznego uzyskają wyraźne ramy i nabiorą cech użytkowych.
- IV. Wychowanie fizyczne powinno przynosić wyniki zdrowotne, stanowiąc w oparciu o lekarza szkolnego podstawę prawidłowego rozwoju fizycznego i przeciwdziałając szkodom, wynikającym z długiego siedzenia w szkole i w domu w czasie nauki i przygotowania lekcji.
Wychowanie fizyczne powinno zaszczepiać w wychowanku zamiłowanie do stałego czuwania nad sprawnością i rozwojem organizmu.

- V. Podporządkowanie celów wychowania fizycznego celem przysposobienia młodzieży do obrony kraju obejmuje wszystkie działy wychowania fizycznego, a więc i sport szkolny, który został dopuszczony do szkoły pod postacią gier i zabaw w gimnazjach oraz przysposobienia sportowego w liceach.
- VI. sport szkolny nie może się zamienić na specjalizację sportową, zachodzi bowiem niebezpieczeństwo nadwyrężenia pewnych narządów zbyt młodego i jeszcze mało odpornego organizmu. Dlatego sport szkolny został ograniczony ramami przysposobienia sportowego.
- VII. Jako formy realizacyjne dla sportu szkolnego przewiduje się zajęcia w czasie lekcji ćwiczeń cielesnych, gier i zabaw oraz przysposobienia sportowego, przeznaczonych dla ogółu młodzieży. Koła sportowe istniejące w szkołach obejmują młodzież o żywszych zainteresowaniach sportowych.

Zespoły młodzieży kilku szkół organizowane w szkole, wyznaczonej przez władze szkolną, skupiają młodzież okazującą wybitne zainteresowania w poszczególnych rodzajach przysposobienia sportowego.

Udział młodzieży szkolnej w klubach sportowych nie jest dozwolony. Szkoły mogą natomiast korzystać z urządzeń sportowych klubów oraz pomocy ich fachowych instruktorów sportowych pod kierunkiem jednakże odpowiedzialnego za program pracy nauczyciela ćwiczeń cielesnych.

- VIII. Stanowiące ważny środek wychowawczy - współzawodnictwo młodzieży - powinno być utrzymane w granicach możliwości fizycznych, na których podstawie zostały ułożone programy nauczania i poddane również naczelnaj zasadzie podporządkowującej wychowanie fizyczne przysposobieniu wojskowemu.

Wynika stąd konieczność uwzględniania w zawodach szkolnych przede wszystkim czynnika wysiłku zespołowego oraz usuwania tak szkodliwej ~~wzrostu~~ dla zdrowia młodzieży rekordomanii.

W związku z poruszonymi w okólniku Ministerstwa W.R. i O.P. zagadnieniami wyfowania fizycznego nasuwa się konieczność poddania przez Panów Kier. szkół, Nauczycieli kierujących, Kierowników Ośrodków W.F., Instr. W.F. oraz Przewodniczących Konferencji Rejonowych rewizji zakresu i metod dotychczasowej pracy w zakresie w.f. i usunięcie ewentualnych niedociągnięć. Wyrazem szerszego zainteresowania się całego grona sprawami w.f. może być między innymi odwiedzanie w miarę możliwości lekcji w.f., uczęszczanie na zawody szkolne, zwracanie uwagi na absencje uczniów na godz. w.f. na ubiór ćwiczebny i czystość ciała itp. oraz omawianie, nasuwających się w związku z tym zagadnień na posiedzeniach Rad Pedagogicznych, gmin klasowych, Konferencji Rejonowych itp. co niewątpliwie podniesie poziom w.f. w szkole. Uwzględnienie w planie pracy nauczyciela w.f., w zależności od miejscowych warunków, w dostatecznej mierze zabaw i gier sportowych, lekkiej atletyki, strzelectwa, pływania, narciarstwa, szermierki lub boksu /w liceum, a zwłaszcza gier i ćwiczeń polowych, a przy realizacji zwrócenie uwagi nie tylko na osiągnięcie technicznych doskonałości, ale także i na korzyści wychowawcze karność, solidarność, ofiarność, przedsiębiorczość, zaradność itp./, przyczynić się winno w dużym stopniu do podporządkowania celów w.f. celem przysposobienia młodzieży do obrony kraju.

Bliska i wnikliwa współpraca lekarza szkolnego z nauczycielem w.f. przyczyni się również do racjonalnego uprawiania przez młodzież ćwiczeń i podniesienie jej stanu zdrowotny. Działalność koła sportowego pod opieką nauczyciela w.f., ujawniająca się w organizowaniu zawodów międzyklasowych i międzyszkolnych, urządzaniu pogadarek wychowawczych i realizowaniu sportów, ulubionych przez młodzież, może stać się ośrodkiem propagandy wych. fizyczn. w szkole i czynnikiem regulującym dążenia sportowe młodzieży.

Dla zapoznania ogółu nauczycielstwa z głównymi założeniami wychowania fizycznego i stwierdzenia obecnego stanu realizacji wych. fiz. w szkołach należy omówić powyższy okólnik na posiedzeniu Rady Pedag. szkół stopnia II i III.

Odpisy protokołów tych posiedzeń Kier. szkół nadesłać do Inspektoratu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 lutego b.r.

P.P.Kierowników ośrodków wych.fizyczn. i Instr.W.F. proszę o nadesłanie w tym samym terminie sprawozdań, opartych na wynikach dotychczasowej swej pracy.

P.P.Kierowników Wych.Fizyczn. proszę o ożywienie swej działalności i poczynienie starań w porozumieniu z P.P.Instr.Obw. w kierunku przygotowania działki do wzięcia udziału w powiatowym święcie pieśni i wychowania fizyczn., które projektuję zorganizować w czerwcu 1939 r. Kierownictwa zaś szkół dołożą starań, by działka powierzonych im szkół zaprezentowała się w dniu ww święta swoją postawą i wyrobieniem w zakresie omawianym jak najokazalej.

Wyrażam również nadzieję, że wszystkie szkoły dołożą starań, by wszędzie zapewnić sobie możliwość korzystania z boiska oraz zaopatrzyć się w niezbędny sprzęt potrzebny do realizacji programu wych.fizyczn., a który przy niewielkim nakładzie pracy i zapobiegliwości szkoły może być wykonany w dużej mierze w ramach samej szkoły...

3. KWESTIONARIUSZ W SPRAWIE STANU BIBLIOTEK I CZYTELNICZWA.

W załączeniu przesyłam wszystkim szkołom kwestionariusz w sprawie powyższej do szczegółowego opracowania i nadesłania go do Inspektoratu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 5 lutego b.r.

Równocześnie zwracam uwagę na potrzebę skrupulatnego opracowania kwestionariusza i wyczerpującego przedstawienia w p.VII potrzeb i wniosków w zakresie zaopatrzenia szkoły w książki.

Po zakończeniu bowiem akcji zaopatrywania szkół w szafki z narzędziami do zajęć praktycznych Inspektorat przystąpi do zaopatrzenia szkół w biblioteki, co należy już teraz wziąć pod uwagę przy układaniu wewnętrznych preliminarzy szkolnych, a w nadsyłanych odpowiedziach należy nadmienić czy i w jakim stopniu pod względem finansowym szkoła będzie mogła finansować akcję zaopatrzenia jej w bibliotekę..

4. LEGITYMACJE SŁUŻBOWE.

W związku z reorganizacją Inspektoratu szkolnego oraz celem uniknięcia ewentualnych trudności z przedłużaniem legitymacji z braku np. chwilowo pieczęci wszyscy nauczyciele z powiatu radzyńskiego winni przedłużyć legitymacje służbowe na rok 1939 najpóźniej w terminie do dnia 15.III.b.r..

5. ZGŁASZANIE FORM PRACY OŚWIATOWEJ.

Mimo kilkakrotnych przypomnień /okólnik z dnia 21.X.1938 r. Nr 3, p.7 i z dnia 17.XI.1938 r.Nr 4, p.2/ niektóre Kierownictwa szkół nie zawiadomiły Inspektoratu Szkolnego o podjętych formach pracy oświatowej pozaszkolnej, prowadzonej bądź to w lokalach szkolnych bądź w świetlicach lub domach ludowych.

P.P. Kierowników szkół i Nauczycieli kierujących, którzy dotychczas nie nadesłali zgłoszeń względnie nie podali na zgłoszeniach w które dni i w jakich godzinach odbywają się zajęcia, proszę o bezwzględne uzupełnienie danych.

O przerwaniu, zmianie terminu lub zakończeniu prowadzonych zajęć oświatowych należy również każdorazowo zawiadamiać Inspektorat Szkolny..

6. UDZIAŁ KOMEND P.W. i W.F. NA KURSACH DLA PRZEDPOBOROWYCH.

Nawiązując do okólnika Inspektoratu z dnia 19.XII.1938 r.Nr 5 p.1 proszę P.P.Kierowników kursów dla przedpoborowych o ułatwienie P.P.Komendantom P.W. i W.F. względnie ich zastępcom przeprowadzenia przewidzianych w "Programie kursów dla przedpoborowych" /str.86/ "Elementów przysposobienia wojskowego". O ile P.P.Komendanci P.W. i W.F. wyrażą zgodę na przeprowadzenie innych działań z wiadomości obywatelskich, szczególnie z działu "Obrona narodowa"/str.84/ należy również przyjść im z jak najdalej idącą współpracą..

*
1) Anotacje
2) dwa same
3) Kwasbrat
4) Gramuszek
p. Chyła
Zobawa
Korund
Kursz Skierzynski
Krawczykowski
Bryła lub miedzi
w 3

7. WYPOCZYCZANIE SPRZĘTU OPLG.

W związku z programem nauczania w zakresie oplg i niezbędnymi w tym dziele pomocami komunikuję, że Instruktorzy oplg w czasie wyjazdów w teren będą kontaktowali z Kierownictwami szkół w sprawie wypożyczenia sprzętu oplg jako pomocy naukowych. Należy więc korzystać z bezpośrednich kontaktów z Inspektorami i sprawę wypożyczeń sprzętu oplg załatwiać na miejscu.

Równocześnie komunikuję, że Instruktor oplg w powiecie białskim udziela informacji w biurze Obwodu opl. w Białej Podlaskiej przy ul. Reformackiej Nr 2 w poniedziałki między godziną 17 a 19..

8. PROGRAMY DLA PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Kierownictwa szkół, które dotychczas nie posiadają programu nauczania w publicznych szkołach powszechnych winny w nieprzekraczalnym terminie do dnia 5 lutego b.r. nadesłać zgłoszenie do Inspektoratu.

9. WIZYTATORZY NAUKI RELIGII.

Podaję do wiadomości wykaz wizytatorów nauki religii w szkołach powszechnych Diecezji siedleckiej czyli Podlaskiej od dnia 1.XII.1938 r. oraz proszę o udzielania ww potrzebnych ułatwień przy wizytowaniu religii w szkołach.

1/ Dekanat Białski:

Ks. Kanonik Stefan Ginalski, Dziekan i proboszcz parafii Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Białej - dla obu parafii w Białej i dla parafii Biała Wola i Swory.
Ks. Franciszek Próchniewicz, proboszcz parafii Swory - dla parafii Horbów, Korczówka, Łomazy, Woskrzenice, Ortel Królewski, Ortel Książęcy i Dokudów.

2/ Dekanat Janowski:

Ks. Aleksander Kornilak, dziekan i proboszcz parafii Konstantynów dla parafii Konstantynów, Janów, Bubel i Rokitno.
Ks. Florian Banasiuk, proboszcz parafii Rokitno - dla parafii Leśna, Klonownica, Pratulín, Witulin i Komarno.

3/ Dekanat Łosicki:

Ks. Tomasz Odowski, proboszcz parafii Huszlew - dla parafii Makarówka.

4/ Dekanat Międzyrzecki:

Ks. Stanisław Nowek, dziekan i proboszcz parafii Międzyrzec - dla obu parafii w Międzyrzecu, Kąkolewnica, Drelów, Polskowola.
Ks. Karol Wajszczuk, proboszcz parafii Drelów - dla parafii Kolembrody, Dołha, Witoroż i szóstka.

5/ Dekanat Parczewski:

Ks. Prałat Roman Wilde, dziekan i proboszcz parafii Parczew - dla parafii Parczew, Gęś, Milanów, Kolano, Siemień, Ostrów, Jabłoń i Pałenki.

6/ Dekanat Radzyński:

Ks. Infułat Tadeusz Osiński, dziekan i proboszcz parafii Radzyń - dla parafii Radzyń, Komarówka i Turów.
Ks. Jan Rudnicki, wicedziekan i proboszcz parafii Komarówka - dla parafii Wołyn, Radoze, Rudno, Przegaliny i Ostrówki.

7/ Dekanat Terespolski:

Ks. Franciszek Michalik, dziekan i proboszcz parafii Terespol - dla parafii Terespol /obie parafie/, Neple, Malowa Góra, Tuczná i Kijówiec.

Ks. Aleksander Koczkodaj, proboszcz parafii Malowa Góra - dla parafii Kodeń, Choroszczyńka, Połoski, Zabłocie, Piszczac, Kościeniewicze, Kopytów i Kostomłoty.

8/ Dekanat Wisznicki:

Ks. Bronisław Turski, dziekan i proboszcz parafii Wisznice - dla parafii Huszcza i Rossosz..

10. ZBIÓRKA NA FUNDUSZ SZKOLNICTWA POLSKIEGO
Z A G R A N I C A,

Nawiązując do zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i O.P. z dnia 18.XI.1938 r. /Nr Prez.1506/38/ w sprawie zbiórki na Fundusz szkolnictwa Polskiego Zagranicą /Dz.Urz.K.O.S.L. Nr 1, poz.2 z dnia 1 stycznia 1939 r./ oraz na podstawie pisma Kuratorium O.S.L. z dnia 23.I.1939 r. Nr O.1340/39 zawiadamiam, iż Towarzystwo Pomocy Polonii Zagranicznej w porozumieniu z Funduszem szkolnictwa Polskiego Zagranicą, urządza w dniach od 15 stycznia do 14 lutego 1939 r. zbiórkę na szkolnictwo polskie za granicą, a w dniu 5 lutego trzeci z rzędu propagandowy "Dzień Polaka z Zagranicy", mający na celu zaznajomienie społeczeństwa polskiego z zagadnieniami Polonii zagranicznej.

Równocześnie przesyłam w załączeniu listy, składkowe i materiały propagandowe Kierownictwom szkół II i III stopnia, które udostępnię je także Komitetom Rodzicielskim i Opiekom szkół stopnia I, a te ze swej strony winny zebrane kwoty przesłać za pośrednictwem ww. Komitetów, posiadających do zbiórki materiały.

Kierownictwa szkół zechcą dopilnować, aby bezpośrednio po zakończeniu okresu zbiórki - a więc po dniu 14 lutego b.r. - zebrane kwoty wpłacone zostały czekami P.K.O., a listy składkowe zwrócone Zarządowi Głównemu Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej w Warszawie.

Sprawozdania z przeprowadzonej akcji z podaniem daty zwrotu Towarzystwu list zbiórkowych oraz dokonania wpłaty z wyszczególnieniem zebranej sumy nadesła Kierownictwa szkół II i III stopnia do dnia 1 marca b.r. do Inspektoratu szkolnego.

11. A R K U S Z E S P O S T R Z E Ż E Ń.

Przesyłam w załączeniu Kierownictwom szkół stopnia II i III oraz I o 2 nauczycielach arkusze spostrzeżeń dla miejscowego personelu nauczycielskiego na lata 1939-40 do wykorzystania.

12. KURS HARCERSKI W GÓRKACH WIELKICH.

Na zasadzie zarządzenia Kuratorium O.S.L. z dnia 23.XII.1938r. Nr OWF-28842/38 zawiadamiam, że w dniach od 5 do 15 lutego 1939 r. Komenda Lubelskiej Chorągwi Harcerzy organizuje w ośrodku Harcerskim w Górkach Wielkich, st.kol.i poczta Skoczów, pow. cieszyński, kurs podharomistrzowski i kurs harców dla drużynowych i opiekunów drużyn harcerzy i zuchów.

Program kursu przewiduje dokładne zapoznanie się uczestników ze stroną ideowo-psychologiczną, metodyczną i programową pracy harcerskiej i zuchowej, z praktycznym prowadzeniem gier, zbiórek i ćwiczeń.

Początek kursu dnia 5 lutego o godz.18, zakończenie dnia 14 lutego o godz.12.

Koszt kursu 20 zł. Przejazd - na zniżkę specjalną.

Przy składaniu podań o urlopy winni kandydaci powoływać się na pismo okólne Kuratorium Okręgu szkolnego Lubelskiego z dnia 8.X.1938 r. nr OWF-22636/38 /Dz.Urz.K.O.S.L. nr 35/37, poz. 232/.

13. A K C J A T R A N C W A.

Na podstawie pisma Wydziału Powiatowego w Białej Podlaskiej z dnia 12 stycznia 1939 r. L.Zdr.10/39 zawiadamiam, iż na terenie powiatu bialskiego została już rozpoczęta akcja rozdawnictwa tranu i będzie przeprowadzona przez właściwych lekarzy rejonowych za pośrednictwem Ośrodków Zdrowia i higienistek szkolnych.

W związku z powyższym zainteresowani P.P.Kier. szkół winni niezwłocznie zgłosić zapotrzebowania, z podaniem listy imiennej dzieci do swego lekarza szkolnego.

Tran będzie do odebrania w rejonowych Ośrodkach Zdrowia.

14. FILM p.n. "ECHA ROBINSONADY NA WYSPIE
KOŚCIUSZKI."

Na podstawie pisma Kuratorium O.S.L. z dnia 22.XII.1938 r. Nr C-28212/38 zawiadamiam, iż Ministerstwo W.R. i O.P. pismem z dnia 15.XII.1938r. nr II-S-11279/38 w myśl okólnika nr 84 z dnia 30.IX. 1936 r./Dz.Urz.Min.nr 10/ zezwoliło p.dr Stefanowi Jaroszowi na wyświetlenie w szkołach ogólnokształcących /średnich i powszechnych/ filmu jego własnej produkcji p.t. "Echa robinsonady na wyspie Kościuszki" i na wygłoszenie prelekcji związanej z treścią filmu.

Ministerstwo podkreśla, że ze względu na umiejętny dobór partii krajobrazowych, dobry montaż i wykonanie techniczne film ten przedstawia duże walory kształcące, i może być uważany za pomoc szkolną w zakresie nauki geografii.

Kierownictwa szkół umożliwią p.Dr Jaroszowi wyświetlenie wspomnianego filmu dla młodzieży po jego zgłoszeniu się bezpośrednio w Kierownictwie szkoły..

Załączniki.

Inspektor Szkolny
/-/ Bolesław Donten

Za zgodność:

p.o. sekretarz administracyjny

Helena Borysiakowa
Helena Borysiakowa

Otrzymują:

Kierownictwa i Nauczyciele Kierujący Publ. szkół Powsz. do wykonania,
Podinspektorzy szkolni, Instruktor Oświaty Pozaszkolnej,
Kierownictwo szkoły Cwiczeń w Leśnej Podlaskiej oraz
Kierownictwa Prywatnych Szkół Powszechnych - do wiadomości..